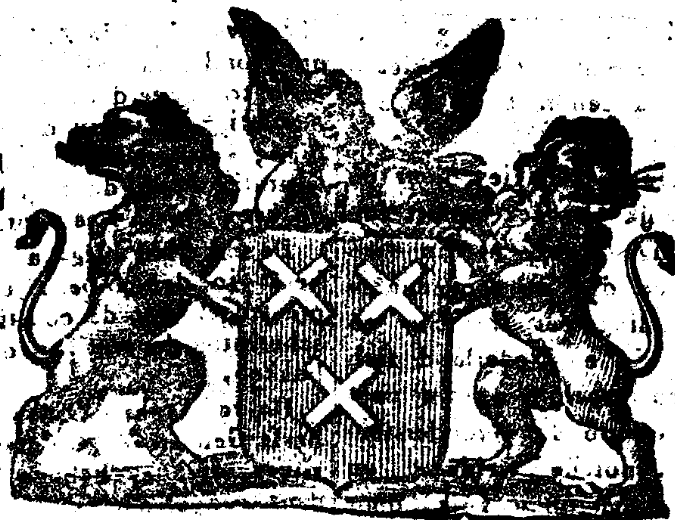
N°. 93. 1834

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws- Blad.

Zaturdag 19 April.

Het onzijdig koningrijk Belgie.

Bij gelegenheid dat lord *Russel*, in de zitting van het Engelsche lagerhuis van den 10den mei 1833, de oprigting van het nieuwe onzijdige koningrijk Belgie, *een meesterstuk der diplomatie* noemde, maakten wij daarbij de aanmerking, dat de *honorable* lord destijds in die weinige woorden de geheele staatkunde van het engelsche kabinet had bloot gelegd; dat, in den geest van dit kabinet gewonnen, de oprigting van dat koningrijk een meesterstuk der diplomatie genoemd konde worden; want, dat men met geen mogelijkheid iets beters, iets vernuftigers had kunnen uitdenken, om het vaste land van Europa in gestadige onrust en in gestadige beweging te houden; en, bij gevolg deszelfs handel en nijverheid eenen blijvenden hinderpaal in den weg te leggen, om zich uit te breiden en te verbeteren.

Ofschoon dat gevoelen destijds niet algemeen met ons gedeeld werd, en ook nog niet gedeeld wordt, hebben wij echter onze overtuiging aan geene banden kunnen leggen, en vrij kwamen wij er voor uit, hoezeer onze innige wensch altijd geweest is, dat de uitkomst ons bedriegen mogt, dat het onzijdige koningrijk Belgie onbestaanbaar is met de toekomstige rust van Europa, en derhalve ook onbestaanbaar, met de belangen, die de drijfveer van alle de handelingen der Noord-Nederlandsche bevolking moeten uitmaken. Wanneer er zelfs geene andere redenen bestonden, om deze onze veronderstelling in den kring der onbetwistbare waarheden te doen plaats nemen, dan zoude men daartoe reeds genoegzamen grond kunnen vinden, in de moeijelijkheden die gedurig zijn opgerezen, om dat nieuwe koningrijk *facto* te vestigen; moeijelijkheden, die door de meest lijdende, en ook de hierbij meest belanghebbende partij – niettegenstaande de blijkbaarste pogingen, om, tot haren last en schade, op dat koningrijk het zegel van bevestiging in den rei der onafhankelijke mogendheden te drukken – niet hebben kunnen overwonnen worden. Doch er bestonden andere oorzaken, waarop wij van tijd tot tijd verwezen hebben.

In de eerste plaats moet hier genoemd worden, de wijze, *hoe* en *waarom* dat rijk voorloopig werd daargesteld, omdat juist dat *hoe* en *waarom* op de algemeene staatsgesteldheid van ons werelddeel den grootsten invloed reeds heeft uitgeoefend, en nog zal uitoefenen. Immers moest Belgie niet de *band*, maar de *oorzaak* der staatkundige vereeniging tusschen Frankrijk en Engeland zijn. Eene oorzaak, die noch op beginsel van regt en billijkheid, noch op wederkeerig belang, maar alleen op partieel belang gegrond was, en waarbij het belang van de overige staten van ons werelddeel niet geraadpleegd werd.

Met dat rijk zoude Engeland Frankrijk binden of naar deszelfs wil leiden, terwijl Frankrijk het bezigde om de Engelsche staatkunde in deszelfs belangen te doen deelen. Voor hun beider binnenlandsche staatkunde was eene zoodanige vereenigings-oorzaak overbodig; deze moest alzoo dienen voor hunne buitenlandsche staatkunde, en deze toch hebben wij leeren kennen: Engeland voor de suprematie in handel en nijverheid, Frankrijk voor zijne veroveringzuchtige oogmerken op het vaste land.

De *oorzaak* der oprigting van het onzijdige koningrijk, welke door lord *Russel* een meesterstuk der diplomatie genoemd werd, loopt alzoo lijnregt aan tegen de belangen der algemeene staatkunde, die aan ons geschokt werelddeel eene langdurige rust moet beloven.

Dat het doel van de engelsche staatkunde van de oudste tijden tot nu toe altijd gestrekt heeft, om zooveel mogelijk, meester op zee en alzoo meester van den wereldhandel te zijn, en dat deszelfs oogmerken nog altijd dezelfde strekking hebben, daartegen is weinig gezegd, en zelden hebben wij deze stelling door de tolken der publieke meening zien bestrijden. Doch wat de door ons en anderen veronderstelde bedoelingen van de tegenwoordige orde van zaken in Frankrijk, aanbetreft, daartegen hebben wij meermalen ook bij ons te lande zien te velde trekken.

De opmerking, die wij dikwerf bij de lezing van vertoogen in dien geest bij ons maakten, was: dat er te veel in doorstraalde de poging, om te bewijzen *datgene*, wat men gaarne *wenschte*, maar juist niet datgene, wat, door omstandigheden en gebeurtenissen, luider tot de overtuiging sprak.

Wij houden ons voor zeer feilbaar en willen volgaarne bekennen, dat wij welligt in onze beoordeelingen dwalen, en dat misschien de ondervinding onze uitzigten zal logenstraffen; maar bij eene aandachtige beschouwing der zaken en gebeurtenissen, kunnen wij voor ons in de tegenwoordige schijnbare gematigde handelwijze van het fransche kabinet, geenszins de verzekering zien, dat Europa niets van de fransche heerschzucht en zucht naar overwigt en verovering zoude te vreezen hebben. Juist omdat deze schijnbare gematigdheid zoo zeer in strijd is, met de uitgedrukte verlangens van bijna alle de partijen in Frankrijk. De oorlog, of wat hetzelfde zegt, de aanspraak op vergrooting van grondgebied, ligt dus altijd, naar ons inzien, op den grond der fransche staatkunde. Dit denkbeeld houden wij voor het laatste, en wel zekerste middel, waardoor *Lodewijk Philips* zich zal trachten staande te houden, wanneer alle middelen zullen uitgeput zijn, om de inwendige woelingen der verschillende partijen tegen de zekerheid van den julij-troon tot bedaren te brengen; door de opgewonden hartstogten eene rigting naar krijgsroem te geven.

De wijze *hoe* en *waarom* de oprigting van het koningrijk *Belgie* heeft plaats gehad, is dus verre van geruststellende voor Europa te zijn.

Van eenen anderen kant heeft men daartegen ingebragt, dat indien de zaak dus moest beschouwd worden, de overige mogendheden nimmer te Londen, in de conferentie harer afgezanten, zouden hebben toegestemd in de voorloopige voorwaarden en bepalingen der afscheiding van het Zuidelijk gedeelte van het koningrijk der Nederlanden. Oppervlakkig en bij het eerste vernemen van de zekerheid daaromtrent, kon dit argument geldende schijnen. Later echter, toen men de geheele toedragt der zaak konde overzien, toen men alle bijzonderheden heeft kunnen wikken en wegen, toen zag men, dat er meer uit eene oogenblikkelijke noodzakelijkheid, dan wel uit overtuiging gehandeld was. Noodig achten wij het echter van ter zijde hierbij aan te halen, dat ook *persoonlijke geraaktheid* (iets dat in staatkunde nimmer in rekening moest gesteld worden) mede in het spel gemengd was. Men was geraakt – om ons gemeenzaam uit te drukken – dat de koning der Nederlanden de helft van zijn rijk, gelijk men het voorstelde, verspeeld had, en dat hij daardoor de overige mogendheden in de verlegenheid had gebragt. De geweldige afscheuring der Zuidelijke gewesten diende tot een verwijt, en met zekere gevoeligheid gaven hooge vreemde personaadjen, dit in den aanvang onbewimpeld te kennen: men sprak van *fouten*, waarvan men dan nu ook den *last* moest dragen, enz. Hoe onbillijk dit ook was, hebben latere gebeurtenissen bewezen; en van tijd tot tijd hebben wij juist daarom oude staatsstukken van de Congressen van Weenen en Aken aangehaald, om te bewijzen, dat het beginsel van schuld alleen bij de staatkunde der groote mogendheden lag.

Intusschen willen wij hiermede niet beweren, dat diezelfde mogendheden van hunne eerste (alhoewel valsche) begrippen zijn teruggekomen, of dat zij tot op dit oogenblik niet volhard hebben in het voornemen, om met het onzijdige koningrijk Belgie eene Europesche *proef* te nemen; dewijl alle hare handelingen, tot nog toe den stempel droegen, dat zij die proef werkelijk willen verwezenlijken. Wij willen echter ook niet als geheel onwaarschijnlijk aannemen, dat deze *proef* niet reeds sedert jaren is aangevangen, en dat de laatste gebeurtenissen in Belgie een *rijke oogst van ondervinding* heeft opgeleverd. En daarmede komen wij tot eene tweede voorname oorzaak, waarom de oprigting van het onzijdige koningrijk Belgie een meesterstuk van Engelsche staatkunde kan genoemd worden.

Van die gebeurtenissen zelve zullen wij hier voor het oogenblik alleen aanhalen, den indruk dien dezelve, niet alleen op enkele individuen, maar op alle de volken in massa genomen, zal maken. Wij zullen daarbij doen opmerken, dat deze gebeurtenissen, niet

accidenteel, maar dat dezelve als het ware bij het Belgisch gemeen door de September-omwenteling zijn *ingeënt;* dat het eene ziekte is, die zich dikwerf zal openbaren, en dat alleen met de wegneming der oorzaken, die ziekte kan bestreden worden.

Nemen wij nu aan, dat het onzijdig koningrijk Belgie, door de erkenning van den kant van Nederland, werkelijk een zeker soort van bestaan erlangt; dat alle andere staatkundige kwestien van dien aard op denzelfden voet beslecht worden, en dat de zoogenaamde algemeene vrede, in den zin en bedoeling der fransche en engelsche kabinetten, plaats heeft; dat Belgie en Nederland zich ontwapenen en de overige mogendheden zich insgelijks op den voet van vrede stellen — wij willen daarbij, en op grond, veronderstellen, dat de dankbaarheid voor vroegere genotene weldaden en gunsten, bij het bezadigde gedeelte van het belgische volk, door den vrede niet verdoofd wordt; men zou zelfs integendeel kunnen veronderstellen dat, bij het bedaren der hartstogten, ook het gevoel van dankbaarheid sprekender zal worden; — hoevele redenen zouden er dan wederom niet bestaan, om dergelijke en hier bedoelde schriktooneelen te hernieuwen? Wij zullen hier niet eens spreken van de middelen, die de fransche propaganda zal blijven bezigen, om van tijd tot tijd zulke tooneelen te doen plaats hebben. Belgie ontwapend zijnde, heeft Frankrijk het schoonste voorwendsel, om gewapenderhand, de zoogenaamde onlusten te stillen; een 10,000 man, in daartoe, ligt bijeen te brengen en te detacheren. Heeft Frankrijk nu op iets anders het oog, waartoe het de hulp van Engeland noodig heeft, dan wordt het verleenen dier hulp *de conditio sine qua non*, voor de weder spoedige ontruiming van het belgische grondgebied, welke Engeland altijd zal blijven vorderen.

Men mogt geneigd wezen, om bij eene dusdanige beschouwing van het door ons voorgestelde vraagstuk, te veronderstellen, dat dan ook Engeland, door de *oorzaak* van deszelfs vereeniging met Frankrijk, het meeste zoude te lijden hebben. Wanneer men echter de zaak van een weinig meer nabij beschouwd en dezelve in verband brengt met den indruk, die eene soortgelijke schijnbaar verleende hulp van Frankrijk, met den indruk, die – in één woord – fransche soldaten op het grondgebied van het onzijdig koningrijk, onvermijdelijk op de overige mogendheden en ook op Nederland zoude maken; dan zal men ligtelijk ontwaren, dat ook Engeland van dien schrik zoude weten partij te trekken; te meer, daar het omtrent de gevolgen gerust gesteld is, wel wetende, dat zoodra hetzelve verkoos Frankrijk geheel te breidelen, het slechts de vereeniging met hetzelve had te breken, om zich aan den kant der overige mogendheden van het vaste land te scharen. Men herinnere zich slechts, welken eenen hefboom Engeland in *Napoleon* op St. Helena bezat!

Men zal ons misschien tegenwerpen, dat de onzijdigheid van Belgie door alle mogendheden zoude gewaarborgd worden, doch daarop antwoorden wij reeds *à priori*: de onschendbaarheid van het koningrijk der Nederlanden was ook door alle de mogendheden gewaarborgd; en Frankrijk heeft eenmaal als een vast beginsel aangenomen en luide verkondigd, dat het nimmer eene restauratie aan deszelfs grenzen zoude dulden. Hoe gemakkelijk is dan het voorwendsel gevonden, om te verklaren dat dergelijke onlusten daartoe zouden leiden!

En welken indruk zoude eene fransche tusschenkomst in Belgie, te midden van den vrede op het ontwapende Europa maken. Zoodanige gebeurtenissen, als die welke wij hebben aangewezen, gebeurtenissen die zoo ligt zijn voort te brengen, onder een bestuur dat op het oproer gegrondvest is, niet in staat zijn, om geheel Europa wederom in hetzelfde rustelooze *status quo* te voeren, waaronder wij thans zuchten?

Doch er zijn nog andere beweegredenen, die de onmogelijkheid daarstellen, dat het onzijdig koningrijk Belgie, in het belang van Europa's rust, kan plaats nemen in den rij der onafhankelijke volken; en dit zal het onderwerp van een tweede artikel uitmaken.

LATERE BERIGTEN DER VORIGE COURANT.

Brussel. — De berigten uit Belgie van heden vermelden, dat behalve de reeds genoemde personen, ook nog een paar poolsche vlugtelingen, de heeren *Worcell* en *Pulawski*, die tot de redactie van het blaadje *la Voix du peuple* behoorden, of althans nu en dan stukken in hetzelve plaatsten, insgelijks bevel gekregen hebben Belgie binnen de vier-en-twintig uren te verlaten; voorts nog de heer *de Bethune*, redacteur van de bladen *la Papillotte* en *l'Eclair*, en zekere heer *Baril* tot de redactie van het blad *la Jeune Belgique* behoorende. De heeren *de Bethune* en *Baril* waren sedert een geruimen tijd in Belgie gevestigd. De laatste eene gevaarlijk zieke echtgenoote moetende achterlaten, heeft besloten alle pogingen te doen, om zich zoo mogelijk door middel der regtsmagt aan den maatregel te onttrekken, doch de zaak reeds gisteren voor de regtbank van eersten aanleg te Brussel gebragt zijnde, heeft de prokureur des konings, de exceptie van incompetentie der regtbank aangevoerd, om in de zaak van den heer *Baril* tegen den minister van justitie *Lebeau* kennis te nemen, in 't midden geworpen, op grond, aangezien de minister de verantwoordelijkheid van het gecontrasigneerd besluit op zich hebbende genomen, hij van geene onwettigheid tenzij door de wetgevende kamers kon worden beschuldigd, voor welke hij minister alleen verantwoordelijk was. Na deliberatie heeft de regtbank zich werkelijk incompetent verklaard; de heer *Baril* was voornemens de zaak in appel te brengen.

De insgelijks uitgebannen redacteur van *la Voix du peuple*, *Jobert*, heeft in den *Liberal* de verklaring doen plaatsen, dat aangezien de maatregel met de constitutie strijdig is en niemand hem aan de bescherming der wet kan onttrekken, hij niet dan voor het geweld zou bukken.

De redacteur van den *Messager de Gand*, de heer *Ch. Froment* heeft Gent reeds verlaten en zich naar Frankrijk begeven. Eenige zijner vrienden hebben hem tot Deinze uitgeleide gedaan en hem daar een afscheidsmaal aangeboden, waarbij de heer *Froment*, in eene geïmproviseerde afscheidsgroet zijne verwachting heeft te kennen gegeven, dat zijne verbanning van geen langen duur zou zijn.

Het getal dergenen die door de veroordeeling der belgische gezagvoerders, naar aanleiding der meergemelde wet van 28 vendemiaire, jaar VI, uit Belgie gebannen zijn, wordt door den ministerielen *Emancipation* reeds op 37 begroot.

De rust schijnt thans te Brussel geheel hersteld; onderscheiden brigaden gendarmerie, die wegens de onlusten te Brussel gekomen waren, zijn naar hunne posten weder gekeerd; de wachtposten aan de beide gevangenissen, *des Petits-Carmes* en *de l'Amigo*, zijn mede aanmerkelijk verminderd. Gisteren waren nog een vijftal personen, beschuldigd van medepligtigheid aan de plunderingen, gearresteerd, waaronder zich de zoogenaamde vaandeldrager en tamboer-majoor der plunderbenden bevonden.

— Eergisteren avond is de belgische gezantschaps-secretaris te Londen, *Walles*, met dépêches voor het belgisch bewind te Brussel aangekomen.

— De beide in belgische dienst zijnde kolonels *de Liem* en *Priese* zijn tot brigade-generaals bevorderd geworden.

— De thans tot eene derde legerafdeeling onder den generaal *Daine* vereenigde troepen, die zijn hoofdkwartier te Aalst heeft gevestigd, bestaan uit 4 bataillons van het 5de regiment van linie, 3 van het 5de regiment, 4 van het 6de, en 3 van het 12de regiment, te zamen 14 bataillons; uit de 8 escadrons guides, 5 batterijen artillerie, 1 kompagnie sappeurs-mineurs, en 1 kompagnie voor de ambulance-dienst.

— Te Antwerpen waren gisteren genoteerd: Belg. 97; Ren. 72; 8p. perpet. 62⅞, ¾; 3 pCt. 41⅞; Uitgest. 14⅛, ¼; Sicil. 92⅞; R. L. 93⅞, ⅝.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 14den April.

Het ministerieel avondblad geeft het volgend verslag van het gevecht dat gisteren in de hoofdstad geleverd werd:

» Om de nationale garde en de bezetting aan geen nutteloos gevaar bloot te stellen, besloot men den vorigen avond den algemeenen aanval tegen de opstandelingen tot des morgens uit te stellen; doch men maakte zich intusschen den nacht te nutte, om door talrijke patrouilles, de stellingen die zij hadden ingenomen, naauwkeurig gade te slaan.

» Met het aanbreken van den dag, verwachtte men eenen wanhopigen tegenstand; doch het schijnt dat men zich beter beraden heeft. De houding der gansche bevolking, de onverschrokkenheid door de nationale en municipale garde en door de troepen aan den dag gelegd benam den rustverstoorders voorzeker den moed; een aantal hunner trachtte zich door de vlugt te redden, die echter voor het meerendeel in hechtenis zijn genomen.

» Alle beschikkingen waren getroffen. Te vijf uren is de aanval begonnen. De generaals *Rumigny*, *Bugeaud*, *Lascours* en *Tournon*, zijn op het middenpunt der insurrectie doorgedrongen, hebben de barrikaden vermeesterd en de straten Beaubourg, Transnonain en Maubuée schoongeveegd. Zoo als de heer *Guizot* te regt in de kamer van afgevaardigden gezegd heeft, vond men in plaats van vijanden slechts moordenaars, die in de huizen verschanst op de troepen vuurden en zich niet durfden verdedigen. Tot nu toe zag men in de hoofdstad geen dergelijk gevecht; het was eerder eene republikeinsche chouannerie, dan een opstand.

» De verbittering der troepen en nationale garde, die zich door onzigtbare vijanden bestookt zagen, was onbeschrijfelijk. Zoodra men tot de huizen waarin de insurgenten zich verborgen hielden, was doorgedrongen, werden de deuren door sappeurs opengeslagen, vloog men naar boven, en werden allen die niet in tijds de vlugt hadden genomen, over den kling gejaagd. In minder dan twee uren was de strijd geëindigd, de wierd er nergens tegenstand geboden. Slechts hier en daar ging men nog voort de huizen door te zoeken, waaruit eenige der opstandelingen nog op de troepen durfden vuren.

» Om negen uren ontmoetten zich de vier bevelhebbers, en thans ziet men niet anders dan eene menigte nieuwsgierigen, die het slagveld komen bezoeken, en zich ondubbelzinnig over de behaalde zege verheugen.

» Ten elf uren heeft de koning een gedeelte der nationale garde op de plaats der Tuilerien en het plein du Carrousel in oogenschouw genomen, en werd door de bevolking met geestdrift ontvangen.

» Het vertrouwen der parijsenaars was zoo groot, en de orde zoo volkomen hersteld, dat de openbare plaatsen in den loop van den dag even druk als anders werden bezocht.

» De werklieden hebben aan alle de pogingen der onruststokers

om hen tot hunne partij over te halen, weerstand geboden, en zoo als gewoonlijk zich aan den arbeid begeven.

» De hertogen *van Orleans* en *Nemours* begaven zich reeds des morgens ten zes uren, met een talrijken staf naar de plaats van het gevecht. In de straat st-Martin werd uit de huizen geschoten, zoodanig dat zelfs een soldaat, die zich juist aan de zijde van den kroonprins bevond, werd getroffen."

Op dit meer algemeen verslag volgen een aantal minder belangrijke bijzonderheden, zoo omtrent de personen die in hechtenis zijn genomen, als omtrent degenen die zijn gesneuveld of gekwetst.

— Even als de kamer van afgevaardigden, heeft ook die der Pairs gisteren een bezoek bij den koning afgelegd, haar leedwezen betuigende over de voorvallen van den dag, en zich bereid verklarende, om tot herstel der rust en vestiging der wettige orde mede te werken. De koning heeft aan beide in algemeene bewoordingen geantwoord, dat hij, door de wetgeving ondersteund, en zich op den goeden geest van het legioen der nationale garde verlatende, de openbare instellingen zoude handhaven.

— De ministeriele dagbladen vermelden, dat men uit Lyon bij estafette tot den avond van den 12den tijding heeft ontvangen. Ook dien dag was er nog hevig gevochten. De opstandelingen uit alle hunne stellingen verdreven, hadden in drie of vier kerken, onder anderen in de hoofdkerk de wijk genomen, en men had deze daar moeten belegeren. Toen de laatste was ingenomen, werden er niet minder dan 200 over den kling gejaagd. De *Constitutionnel* voegt daarbij, dat de insurgenten zich nog op twee andere plaatsen hadden verschanst en wel eene zeer sterke positie hadden gekozen op zekere breg, Fourviere genaamd, die de Saône bestrijkt; doch waarvan zij stormenderhand werden verdreven.

Op den middag eindelijk, heeft eene telegrafische dépêche, van dezen morgen gedagteekend, het berigt overgebragt dat alle posities waren vermeesterd, en de insurgenten zich buiten de stad hadden verspreid, waar men hen thans vervolgde.

— Te St. Etienne is op den 11den dezer insgelijks de rust verstoord. Reeds den vorigen dag kondigden de werklieden aan, dat zij hunnen arbeid niet zouden voortzetten, zoo het heette, ten teeken van rouw over het lot hunner Lyonnesche broeders. De bezetting, die trouwens slechts uit 1400 man bestond, kwam onmiddellijk in de wapenen, en de nacht ging vrij rustig voorbij. Des morgens heerschte er eene buitengewone gisting, die van uur tot uur toenam, en eindelijk des avonds ten zes ure in dadelijkheden uitbrak. Volgens het *Journal des Débats* zoude men vooral getracht hebben, zich van de wapen-fabriek meester te maken, doch was zulks na eenen hevigen strijd van twee volle uren mislukt.

— Te Clermont was men in den avond van den 11den even zeer voor ongeregeldheden beducht. De republikeinen zochten het volk door oproerige liederen in beweging te brengen.

— Te Straatsburg heeft een gedeelte der bezetting, dat naar Auxonne was ontboden, geweigerd de stad te verlaten, en toen men daarop het 19de regiment van linie, dat zich te Phalsburg bevond, liet binnenrukken, om de onwilligen tot gehoorzaamheid te dwingen, is er tusschen beide korpsen een ernstig gevecht ontstaan.

— Te Toulon zijn een aantal personen, meestal leden der volksmaatschappijen in hechtenis genomen.

Van Dyon, Grenoble, Macon en andere plaatsen, waar de rust insgelijks werd bedreigd, schijnt het gouvernement heden geen berigt te hebben ontvangen.

— Heden (15 *April*) waren de fondsen genoteerd: 5 pCt. kont. 104,25; op tijd 104,35; 3 pCt. kont. 78,10; op tijd 78,15; Nap. renten kont. 94,75; op tijd 94,95; 8p. perpet. op tijd 65⅞; 3 pCt. kont. en op tijd 40⅝; Cortes geopend 26⅞.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 18den April.

Uit Amsterdam meldt men, dat Z. K. H. de Prins *van Oranje* in den voormiddag van gisteren naar Soestdijk gereden is, doch in den namiddag weder teruggewacht werd. H. K. K. H. de Prinses *van Oranje* had in den voormiddag eene wandeling in het park gedaan. Gisteren avond zou het Vorstelijk Gezin den franschen schouwburg bezoeken. Heden is er andermaal groot diner ten hove. Overigens gelooft men dat het Vorstelijk Gezin nog deze week, denkelijk zaturdag, naar 's Hage zal terugkeeren.

— Heden moet de tweede kamer der Staten-Generaal eene zitting houden, waarin het verslag der centrale afdeeling zal worden gedaan over de ontwerpen van wet tot wijziging der 18, 19 en 20 titels van het tweede boek des burgerlijken wetboeks, waaromtrent men maandag aanstaande de openbare beraadslagingen te gemoet ziet.

— Men schrijft uit Koblentz, dd. 12 dezer, dat het rijnschip van de weduwe *Hahn*, te Bonn, in de nabijheid van het zoogenaamde Bingerloch, terwijl het de rivier afzakte, door eene plotselinge windvlaag tegen de kantrotsen is geworpen, en met de gansche lading, uit stukgoederen bestaande, te gronde is gegaan.

— De Londensche *Courier*, die even als andere engelsche bladen, de houding der Fransche regering tegenover de republikeinsche genootschappen afkeurt, laat zich omtrent de laatste oproerige bewegingen aldus uit:

» Wij betreuren dit alles ten hoogste, omdat het spoedig aan de Franschen duidelijk moet worden, dat het voor hen veel beter is hun leger in oorlogen tegen vreemden te gebruiken om roem en voordeel te verwerven, dan in den onedelen strijd tegen hunne eigen broeders. De magt en populariteit van *Napoleon* ontsproot grootendeels daaruit, dat hij de Franschen van inwendige twist en bloedvergieten tot buitenlandsche veroveringen wist te leiden; en indien derhalve zulke tooneelen zich herhalen, dan moeten wij ons voorbereiden op eenen nieuwen inval van Frankrijk, op een nieuwen Europeschen oorlog, op nieuwe vermeerdering van schulden, moeijelijkheden en rampen in alle Europesche Staten; en dat alleen, opdat de Franschen aan de gevolgen hunner eigene dwaasheid mogen ontsnappen."

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 15den April.

De laatste berigten uit Konstantinopel, loopen tot den 16den der vorige maand. Het regeringsblad kondigde weinige dagen vroeger den zeer voldoenden uitslag aan der zending van *Achmed*-bassa aan het Russische hof. Na een breedvoerig verslag van alle de eerbewijzen die hij genoot, en de kostbare geschenken die gewisseld werden, eindigt deze aankondiging aldus: » nadat gemelde bassa den hem opgedragen last, ten aanzien der oostelijke grenzen van het rijk, der vermindering van de oorlogslasten, en der bepaling van de schatting, door de vorstendommen te voldoen, op eene allezins gewenschte wijze had volbragt, meende hij op den tweeden Baïramsdag van Petersburg te vertrekken, en over land naar Konstantinopel terug te keeren. Alzoo zal binnen kort, zoo wel de uitwisseling der laatst geslotene traktaten, als de ontruiming der vorstendommen door de Russische troepen, en de benoeming der waiwoden, volgen."

— De Grieksche gezant *Zographos*, die den 18den maart te Konstantinopel aankwam, zoude drie dagen later voor de eerstemaal ten gehoor verschijnen.

— Het bevestigt zich volgens berigt uit Weenen van den 7den dezer, dat de duitsche en italiaansche aangrenzende staten ten aanzien van Zwitserland op ernstige maatregelen bedacht zijn, indien men aan hunne vertoogen tot verwijdering der Poolsche uitgewekenen geen gehoor mogt geven. Als een eerste maatregel zouden alle diplomatieke betrekkingen met het bondgenootschap worden afgebroken, om daarna verder te gaan, indien ook deze zonder gevolg bleef. Men voegt er bij, dat in dien geest reeds mededeelingen te Zurich zijn gedaan.

— De Keizer van Oostenrijk geheel hersteld zijnde, heeft op den 5den dezer voor 't eerst den schouwburg bezocht en is aldaar met de uitbundigste vreugde ontvangen.

— Te Weenen waren den 7den dezer genoteerd: 5 pCt. Metall. 97⅞; 4 pCt. 88⅝; Part. 138; Bankactien 1248½.

ENGELAND.

LONDEN, den 16den April.

De beide Huizen hebben eergisteren derzelver werkzaamheden hervat.

— De aandacht is hier ter stede bijzonder gevestigd op de gebeurtenissen te Lyon. Onze ministeriëlen zijn niet zonder vrees, dat de in Engeland bestaande talrijke vereenigingen van werklieden het voorbeeld hunner Fransche naburen zullen volgen. Immers leest men een uitgebreid artikel in den *Times*, dat tot waarschuwing voor die vereenigingen schijnt te moeten strekken. Niet alleen dat er eene merkbare onrust onder de eigenlijke werkklasse hier te lande bestaat, maar ook velerlei soort van ambachtslieden nemen eene eenigzins bedenkelijke houding aan.

— Lord *William Russel*, de voormalige Britsche gezant bij het Portugesche hof, is alhier teruggekeerd. Met het schip dat hem heeft aangebragt, zijn hier zeer gunstige berigten voor de zaak van dom *Pedro* ontvangen, loopende tot den 27sten uit Lissabon en den 31sten Maart uit Oporto.

Uit Oporto was den 25sten eene sterke afdeeling Pedroisten noordwaarts naar Guimaraens uitgetrokken, en had die stad den 26sten vermeesterd; de Miguellistische bezetting dier stad, 2000 man sterk, was in groote verwarring naar den kant van Amarante teruggetrokken. Van Guimaraens waren de troepen der koningin naar Braga voortgerukt, welke stad zij insgelijks bezetteden. Middelerwijl had de admiraal *Napier* Vianna vermeesterd, en dáár de uitnoodiging ontvangen, om eene bezetting naar Valencia, een weinig boven Caminha aan de rivier de Minho gelegen, te zenden, vermits de meerderheid van de ingezetenen dier stad zich voor dona *Maria* verklaard had. Het grootste gedeelte der provincie Entre Douro e Minho was bij gevolg in de magt der Pedroisten.

In den morgen van den 28sten was met eene stoomboot uit Lissabon eene versterking van 380 man te Oporto aangekomen; ook verwachtte men er nog eene nieuwe afdeeling onder bevel van *Villa-Flor*, die terstond na zijne aankomst eene beweging naar den kant van Coimbra zouden ondernemen.

Eenige officieren van het leger van dom *Miguel* waren den 22sten te Oporto aangekomen, om bij dom *Pedro* dienst te nemen.

Niet minder gunstig luiden deze berigten omtrent de verrigtingen der Pedroisten in het Zuiden, alwaar de generaal *de Sa* dan uit Algarvie in de provincie Alemtejo doorgedrongen was en Beja bezet had. Uit Lissabon was den 26sten eene afdeeling ruiterij afgezonden, om zich met hem te vereenigen, daar hij bij gebrek aan dat wapen zijne onderneming niet krachtig genoeg kon doorzetten.

Natuurlijk zijn al deze gunstige berigten enkel van de zijde der Pedroisten afkomstig.

— Bij een besluit van 22 Maart had dom *Pedro* Lissabon en Oporto voor vrijhavens verklaard.

— De 3 pCt. gecons. stonden gisteren 90½ à ¾; dito geref. 89⅝ à ¾; Nederl. 2½ pCt. 50; de 5 pCt. 95⅜; Portugal 71⅞; dito nieuwe bonds 71⅝.

161ste Koninklijke Nederlandsche Loterij.

VIJFDE KLASSE.

Een-en-dertigste Trekking : N°. 9195 *f* 1000; N°. 4974 *f* 1000; N°. 14700 *f* 1000;
Twee-en-dertigste ——— N°. 1081 *f* 1000; N°. 2066 *f* 1000.

Beursprijs der Effecten, te Amsterdam.

DONDERDAG, *den 17den April.*

NEDERLANDEN. pCt.	*laagste koers.*	*hoogste koers.*	*koers 4½ uur.*	pCt.	*laagste koers.*	*hoogste koers.*	*koers 4½ uur.*
Werkel. schuld 2½	49⅞	50	49⅞	Cert. dito 18?? 5	95¾		
Dito dito 5	95⅞	96	95⅞	Obl. te London. 5	96⅝		
Uitgestelde dito				Certif. te Hamb. 5	95¾		
Kansbill. dito	22⅛	22¼	22⅛	Inschrijv. Assig. 6	67¾		
Amort. Syndic. 4½	89	89¼	89 1/16	Certificat. dito 6	67¾		
Dito dito 3½	72⅝	72¾	72 11/16	POLEN.			
Schatkistbillett. 6	101⅞			Aand. Loot. fl. 300	110¼		
Oorlogslasten 5	100⅝			PRUISSEN.			
Leening 1831 6	101			Dito dito R. 50	97		
Handel-Maats. 4½	100⅝			OOSTENRIJK.			
FRANKRIJK.				Dito dito *f* 100			
Inschr. Grootb. 3	77⅞			Dito dito » 250. 4	424		
ENGELAND.				Metalliek 5	96¼		
Dito per 12 Aug. 3				Dito Lond. gen. 5			
SPANJE.				Dito 2½			
Certificat. Amst. 5	62 15/16	63⅛	62 15/16	Oblig. *Goll & C.* 5			
Dito *f* 1000 3	41⅞	42	41⅞	Dito 4			
Uitges. 3 pc. Sch. 5	14⅝			Cert. Stadsb. dit. 2½			
Cert. Bons Lond. 5	24¾	25	24¾	Ween. Bankact. 5			
NAPELS.				DENEMARKEN.			
Certificat. *F & R* 5				Leening te Lond. 3			
Dito *Falc. & C.* 5	88¼			BRAZILIEN.			
Leen. Lond. *R.* 5				Dito *Rotschild.* 5	73⅛		
RUSLAND.				GRIEKSCHE.			
Obl. *Hope* 1798/1816 5	102¼			Dito te Londen. 5			
Dito dito 18?? 5	103						

ADVERTENTIE.

Men verlangt tegen half Mei aanstaande, op een Dorp in de omstreken van Breda, eene VRIJE KAMER, Gemeubileerd, KOST, INWONING en BEWASSCHING, voor een eenig Persoon van middelbare jaren, bij fatsoenlijke lieden, op billijke voorwaarden; die hiertoe genegen zijn adresseren zich bij de Uitgevers dezes met *gefrankeerde* brieven, onder de letter X.

⁎ G. VAN DER HEYDEN, openbaar Notaris, residerende te Ravenstein, in voorhegene om krachtens verleende autorisatie van de Regtbank van eersten aanleg te 's Bosch, ten overstaan van het Vredegeregt des kantons Ravenstein, ten behoeve der Erfgenamen van wijlen den heer TH. VISSCHERS, in leven oud Burgemeester te Herpen, en deszelfs echtgenoote WILHELMINA PRINCEN, op Dingsdag den 29sten April 1834, 's namiddags om 2 uren, ten huize van JOHANNES VAN ASTEN, te Herpen, provisioneel en 8 dagen daarna terzelver uur en plaats, finaal in 't openbaar te verkoopen:

Eene HUIZING, waarin sedert onheugelijke tijden het Logement en Tapperij-Nering met goed succes is uitgeoefend, ook geschikt tot andere bedrijven, staande in het voornaamste gedeelte van de gemeente Herpen, alwaar 5 vermaarde Jaarmarkten worden gehouden. Kunnende dadelijk worden aanvaard.

Voorts, een TUIN en ERF bij voormeld huis, met nog een ander HUIS, staande neven het voorschrevene, en overigens 14 perceelen BOUW-, WEI-, HOOI- en BOSCHLANDEN; alles onder Herpen en breeder bij alom geaffigeerde Publicatien omschreven.

Op den buitenplaats *PLANTLUST* te Waalwijk, provincie Noord-Braband, zal de Notaris VAN NIMWEGEN aldaar, den 25 April 1834, des middags ten 12 ure, ter verkoop presenteren:

Twee fraaije MERRIEN, blaauw grijs met ligte staart en manen, oud 5 jaren, brillant, mak in tuig en hard bij den weg loopende.

Een dito MERRIE, oud 4 jaren, niet betuigd.

Twee beste KOETSPAARDEN, donker grijs met ligte staart en manen, oud 5 jaren, (zijnde Ruins), en mede mak in tuig; en

Een donker-bruin geënglizeerd goed gedresseerd RIJPAARD. Merrie oud 7 jaren. — Op den verkoopdag te zien.

AMORTISATIE-SYNDICAAT.

ADMINISTRATIE DER DOMEINEN, ENZ.

Eerste Ressort. Agentschap Zevenbergen.

De AGENT VAN HET DOMEIN, IN HET DISTRIKT ZEVENBERGEN, zal, als daartoe behoorlijk geautoriseerd, al of niet in tegenwoordigheid van den Heere Inspecteur der Domeinen, in het 1e. Ressort, ten overstaan van den Heere Burgemeester der stad Oosterhout, in het openbaar aan de meestbiedende, op Woensdag den 23 April 1834 en volgende dagen, des 's morgens om 9 ure precies, ten huize van G. D. SANGSTER te Oosterhout, voor den termijn van 3 jaar, verpachten:

De HOOI- en WEILANDEN, gelegen in den West-polder, het Broek, Republick-polder, Willems-polder, de Papenlanden, Statendam, enz., alle onder Oosterhout.

De konditiën kunnen van heden af, dagelijks ten kantore van den Agent, alsmede in het Logement *de Vergulde Pelikaan*, te Oosterhout, worden gelezen; aanwijzing of informatiën begerende, adressere men zich bij den Plantagemeester te Oosterhout.

ZEVENBERGEN, 5 April 1834.

De Agent voornoemd,
GROENEVELDT.

In het Wel en aan den grooten doortogt en nieuw Zederik-Kanaal gelegen dorp, *Meerkerk*, twee uren van *Gorinchem* en *Vianen*, en vier uren van *Utrecht*, is uit de Hand te Huur, een net hervormd WOONHUIS, bestaande in drie Kamers, Keuken, Zolder, Kelder en Tuin, te aanvaarden met Mei 1834 aanstaande.

Nader onderrigt bij den Heer R. HAAN aldaar, brieven *vrachtvrij*.

STOOMPACKET-VAART

TUSSCHEN

ROTTERDAM EN LONDEN.

IN DIENST VAN HET GENERAL POST OFFICE. — VOOR

PASSAGIERS EN GOEDEREN.

De Stoompacketten der General Steam Navigation Company te Londen, in bovengemelde dienst, vertrekken geregeld van Rotterdam en Londen iederen Woensdag en Zaturdag; zijnde sulks van Rotterdam bepaald op:

Woensdag den 23. April, des morgens ten 10 ure.
Zaturdag » 26. » » namiddags » 12 »

Nadere inlichtingen bij de Agenten: W. SMITH & COMP. en P. A. VAN ES.

En souscription chez Broese & Comp., à Breda:

I. ŒUVRES COMPLÈTES DE BUFFON, édition revue par *M. A. Richard*, professeur à la faculté de médecine de Paris; publiés en 110 livraisons de texte, — 70 livraisons de planches.

Conditions de la Souscription:

Il paraîtra tous les jeudis une livraison de 5 feuilles de texte ou 80 pages, et une livraison de 3 à 4 planches; elles seront enveloppées dans une chemise, et à la fin de chaque volume il sera envoyé, *gratis*, la table et une couverture. L'ouvrage entier aura 18 volumes, sera imprimé avec le plus grand soin sur cavalier vélin non mécanique; les planches seront gravées sur acier, d'après les dessins exécutés par les premiers artistes, et paraîtront en 70 livraisons. Prix: d'une livraison de texte *f* 0,50; planches en noir *f* 0,40; planches coloriées au pinceau *f* 0,70.

II. DICTIONNAIRE DES SCIENCES MATHÉMATIQUES PURES ET APPLIQUÉES, résumant, par ordre alphabétique, l'histoire de toutes les découvertes opérées dans ces sciences, leurs procédés actuels, et leur application aux arts industriels; l'explication théorique et pratique de tous les termes employés dans l'arithmétique, l'algèbre, le calcul, infinitésimal, la géométrie, la trigonométrie, la mécanique des solides et des fluides, l'astronomie, la navigation, l'artillerie, l'acoustique, la perspective, la gnomonique, la géographie mathématique, l'architecture, etc., etc.; et la biographie des hommes spéciaux qui ont agrandi le cercle des connaissances positives; par une société d'anciens élèves de l'école polytechnique. Ouvrage consacré, aux Professeurs, aux Élèves des Écoles militaires, polytechnique et de la marine, aux Ingénieurs, Architectes, Géomètres, Constructeurs de machines, Chefs d'atelier, Fabricans, Ouvriers, etc.

Conditions de la Souscription:

Le Dictionnaire des Sciences mathématiques formera 2 vol. in 4°, qui contiendront la matière de plus de 15 vol. in-8°.

Chaque volume sera divisé en 25 livraisons, qui paraîtront les 10, 20, et 30 de chaque mois.

Chaque livraison sera composée de deux feuilles in-4° imprimées à deux colonnes, en caractères et sur papier semblables au spécimen.

Des gravures sur bois exécutées par *Porret*, et comprises dans le texte, reproduiront les figures mathématiques. L'ouvrage contiendra en outre 50 gravures sur acier, où seront représentés les instrumens usuels, les machines et les figures plus compliquées dont il sera fait mention dans les articles du Dictionnaire. Prix: de l'ouvrage complet *f* 13,75.

III. DICTIONNAIRE PITTORESQUE D'HISTOIRE NATURELLE ET DES PHÉNOMÈNES DE LA NATURE, contenant l'histoire des Animaux, des Végétaux, des Minéraux, des Météores, des Principaux Phénomènes Physiques et des Curiosités Naturelles, avec des détails sur l'emploi des productions des trois règnes dans les usages de la vie, les arts et métiers et les manufactures. Rédigé par une Société de Savans et de Naturalistes, sous la direction de *M. Guérin*, membre de la Société d'Histoire Naturelle de Paris, auteur de l'Iconographie du Règne Animal de Cuvier, l'un des auteurs du Dictionnaire Classique d'Histoire Naturelle, de l'Encyclopédie Méthodique, etc. Les planches seront imprimées sur papier collé, afin de laisser aux amateurs la faculté de les colorier eux-mêmes.

Prix: Franc de port dans les villes. Chaque Cahier, de 6 livraisons, et de 6 planches de figures Coloriées à *f* 1,50 ad figures en Noir à 80 Cents.

Te BREDA, bij BROESE EN COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.